

MAANDBLAD

MAART 2020

Verschijnt niet in juli en augustus

DE PLATE VZW

KONINKLIJKE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING

VERKOOP HUIZEN & APPARTEMENTEN

Immobiliën

® MYRIAM VYVEY

ALFONS PIETERSLAAN 47

8400 OOSTENDE

T 059 70 37 64

M 0475 51 80 62

WWW.VYVA.BE * INFO@VYVA.BE

Foto : [Cimateirestoet 1959](#)

De omgeving van het Vissersplein, de Kadzand- en Bonenstraat.

Veel carnavalsvierders op de tweede Cimateirestoet in afwachting van het verbranden van de pop "Tjannie Carbon". Vooraan, enkele leden van de "Gilles der Zee"

siemantère - z.n. (mv. -s), vglw. -tsje ; v. : bietlantaarn, lamp gemaakt tot een gezicht gesneden
biet waarin een kaars zit, lampion ; deze biet hangt met een touw aan een stok ; vgl. ruggevint ;
ook : siemantèrn, siemantère ; met dergelijke lampen liep men op Sint-Maartenavond rond en
men deed er de mensen mee schrikken...

Roland Desnerck.

In : Oostends Woordenboek. 2006. p.384

"Fernand Monteny, "alias "De Witten", was zowat de populairste figuur van het Visserskwartier. Na vroeger postbode te zijn geweest, werd hij herbergier aan de Visserskaai. Onder zijn impuls kwam ook de cimateirestoet tot stand. In 1958 ging deze leutige stoet voor het eerst uit en kende een onverhoopt succes. De Kaai had plots de oude traditie van de straatcarnaval gered. Het idee was ontstaan ten tijde van de lokale kermis in een bestuursvergadering van de wijkhandelaars"

Omer Vilain.

In : Ostend Flash, jrg.1, 1959, nr.11, februari

Foto: Luc Chatlen (Collectie De Plate), inventarisnummer 2019/2252

ISSN = 1373-0762

DE PLATE

KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING

Langestraat 69
8400 Oostende

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.

Educatieve en permanente vormingsorganisatie.

Aangesloten bij de Oostendse cultuurraad en bij Heemkunde Vlaanderen vzw.

Statuten gepubliceerd in de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 1-2 mei 1959, nr.1931, en de bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2004.

Nr. van de vereniging: 193159 / Ondernemingsnummer: 410427091

Tijdschrift – Jaargang 49
Nummer : 03
Maand : MAART 2020

Lidmaatschap/jaarabonnement: € 25
Kostprijs los nummer: € 4
Bankrekening: BE81 3800 0966 6224

Bestuur

VOORZITTER	ONDERVOORZITTER	SECRETARIS	PENNINGMEESTER
Nadia Stubbe Blauwvoetstraat 7 8400 Oostende 059 800289 plate.oostende@telenet.be	Emile Smissaert Hendrik Serruyslaan 4 8400 Oostende e.smissaert@gmail.com		Fernand Mus Salvialaan 5 8400 Oostende 0473 862107 ferre.mus@skynet.be

Bestuursleden

Adriën Barbé Nieuwpoortsesteenweg 8 bus 0302 8400 Oostende	Valère Prinzie Euphrosina Beernaertstraat 48 bus 3 8400 Oostende	Johan Van Roose Kabeljauwstraat 5 8460 Oudenburg	REDACTIE Koenraad Verwaerde André Chocqueelstraat 1 8400 Oostende 0468 204025 Koenraad.verwaerde@telenet.be
---	---	--	---

° Auteurs zijn verantwoordelijk voor de door hen geschreven stukken en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de kring. De binnengebrachte teksten zijn niet eerder gepubliceerd en dienen altijd voorzien van een duidelijke bronvermelding. Afbeeldingen, foto's en tekstovernames is toegestaan na akkoord van de auteur en met verplichte bronvermelding.

° De Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate vzw verklaart zich te houden aan de regelgeving, zoals gewijzigd, van de Belgische Privacywetgeving en gegevensbescherming. De vereniging is verantwoordelijk voor de verwerking van de persoonsgegevens van hun leden. Het bijhouden van de gegevens, het doel van het verwerken, onze gedragscode en zelfregulering betreffend, de rechten van de leden inzake het opvragen, wijzigen of schrappen werden in de privacyverklaring van de kring vastgelegd en gepubliceerd in het ledentijdschrift van oktober 2018.

IN DIT NUMMER

-	Titelblad	Nadia Stubbe en Georges Vanduyvenboden
-	Blz. 62 - 64	Valère Prinzie Activiteiten van de maand Maart.
-	Blz. 66 – 69	Norbert Hostyn “Hedendaagse beeldende kunstenaars in Oostende”.
-	Blz. 71 – 76	Lionel Dewulf “Hoe Nieuwpoort en niet Oostende een nationaal vissersmonument kreeg”.
-	Blz. 78 – 88	Ivan Van Hyfte “Het Sint-Petrus-en-Paulusplein”.

Website: www.deplate.be e-mail: plate.oostende@telenet.be Telefoon: 059 516721

MAART ACTIVITEITEN

1ste activiteit

Dit is het moment om de Stadbibliotheek van onder naar boven te ontdekken. Voorzitter Nadia Stubbe neemt ons mee in de bieb en we gaan er grasduinen op plaatsen waar bezoekers nooit komen. Als bibliotheekmedewerkster was Nadia vele jaren verantwoordelijk voor het bewaarfonds "Ostendiana". Maar wat is nu eigenlijk het fonds "Ostendiana"? Wat is er te vinden in de kelders van de bieb? Wat wordt er bewaard en hoe wordt het opgeslagen?

Op al deze vragen krijg je een afdoend en duidelijk antwoord door iemand die gepokt en gemazeld is in de materie. Deze namiddag is best aan te raden, het zal een onverwachts, doch aangename belevenis zijn.

Wie erbij wil zijn stuurt een mailtje naar Valère Prinzie valprinzie@skynet.be of telefoneert 059 708184. Let op de groep wordt beperkt tot 20 deelnemers!

Donderdag 26 maart om 20.00 uur

(Stadsmuseum Langestraat 69, Oostende)

JO MAES EN OOSTENDE

HET VEELZIJDIG WERK VAN EEN INTERIEURARCHITECT, ONTWERPER
EN BEELDEND KUNSTENAAR

door **Dirk Beirens**

Docent architect Gaston Eysselinck vroeg zijn Oostendse leerling Jo Maes aan het einde van zijn opleiding aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten (KASK - Sierkunsten, 1939-1946) in Gent om reliëfs te ontwerpen voor de postlokettenzaal van het nieuwe hoofdpостgebouw (ontwerp en bouw 1945-1953) in Oostende.

Het werden twee keramiekreliëfs die de geschiedenis en de toekomst van het postverkeer op een heroïsche manier voorstellen. Ook de glassculpturen in het telefonie/telegrafie-gedeelte vandaag het cultuurcafé van het Cultuurcentrum De Grote Post, zijn van Maes' hand.

Daarnaast bedacht en vervaardigde Jo Maes ook heel wat andere interessante kunstwerken en decoratieve elementen voor diverse Oostendse gebouwen. En nog veel meer. Maar deze intelligente en aimabele kunstenaar is bij het groot publiek onbekend, o.a. omdat hij de bescheidenheid hoog in het vaandel draagt.

De afbeelding is een detail van één van zijn keramiekreliëfs in het postgebouw (1952)

Spreker Dirk Beirens ging een aantal keer op bezoek bij Jo Maes om over zijn werk te spreken. Dat resulteerde al in een bescheiden tentoonstelling in het postgebouw tijdens Open Monumentendag 2014. Tekst en foto's wisselden mekaar af en Jo Maes (°1923) kwam via een video-opname ook zelf aan het woord.

De bedoeling van de lezing is inderdaad om het veelzijdig werk van deze Oostendenaar aan het geïnteresseerde publiek voor te stellen en (beter) bekend te maken.

DE ZAAIER 1957 HTIO TROONSTRAAT

Embleem Rode Kruis 1958 Torhoutsesteenweg 56

*ONUITGEGEVEN WERK METAFYSISCH KUNST
JAREN '50*

De spreker: Dirk Beirens ('1955) is ereleeraar van het VTI Oostende, nu Petrus en Paulus West, effectief lid van onze Kring en stichtend en gidsend lid van de Oostendse gidsenkring Lange Nelle.

Een avond met een Oostendenaar over een Oostendenaar. Niet te missen dus en zoals gewoonlijk is de toegang voor iedereen gratis.

*Zoals gewoonlijk kan er na de voordracht nagepraat worden in ons Visserscafé.
Iedereen welkom en de toegang is vrij.*

*Thuisverpleging
Jill*

Lauwereins Jill

0495 506886

Alle mutualiteiten

Purus Garnalen

Vlaamse grijze garnalen zonder bewaarmiddelen, gepeld en ongepeld

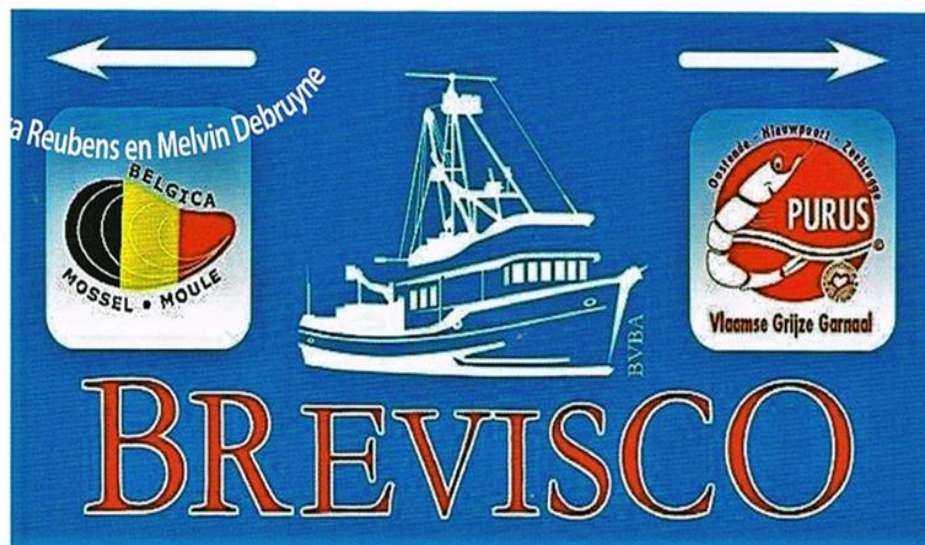
Garnaalkroketteren | Belgische hangcultuurmosselen uit volle zee

Dagelijkse aanvoer van verse vis

Breviscp bvba

Vismijnlaan 19-21 Oostende

Bestellingen: Monique 059/27.67.01

HEDENDAAGSE BEELDEND KUNSTENAARS IN OOSTENDE

door Norbert HOSTYN

454. **VERACHTERT Emile**

Amateurkunstschilder

Deelname 7de Biënnale voor amateurschilders te Oostende 1989 (Org. Tevewest-Ebes) met :
"Géranium", "Bouquet de pensée" en "Intérieur de chasse"

Woonde in 1989: Duinenstraat 70

455. **VERBEEREN Magda**

°1946

Grafica; leerlinge Vrije Grafiek aan de Kunstacademie Oostende; diverse etstechnieken, linosnede, monotype; inspiratiebron veelal de natuur; deelname 5de Salon van Oostendse Kunstenaars (2005, Feest- en Kultuurpaleis); deelname aan het tentoonstellingsproject "Radar" (Venetiaanse Gaanderijen, Oostende, 2009)

Tentoonstellingen:

-1998, Oostende, "Drakar"

-2016, Oostende, Venetiaanse Gaanderijen

Literatuur: De Zeewacht, 8.5.1998.

456. **VERBERCKMOES Guy**

Oostende, 1945

Dilettant beeldend kunstenaar;

was beroepshalve militair

woont in Mechelen.

457. **VERBRUGGEN Philip**

Oostende, 1960

Kunstschilder, beeldhouwer; studies aan de Gentse Kunstacademie (fotografie en film);

deelname 5de Salon van Oostendse Kunstenaars (2005, Feest- en Kultuurpaleis);

deelname aan "Buren bij Kunstenaars" in 2008 en 2015;

woont Plakkerstraat 54

Tentoonstellingen:

-2008, Bredene, Staf Versluyscentrum ("40 Oostendse kunstenaars")

-2010, Oostende, Box 38 ("Paint My Jazz"; met Patrick Storms en Philippe Menten)

-2014, Oostende, 3-D Gallery ("I saw Jesus in my frying pan"; met Giovanni Winne, Eddy Debuf, Eline 't Sant en Olivier Pauwels)

-2014-2015, Oostende, Venetiaanse Gaanderijen ("Out of the blue"; met Hendrik Boxy, Didier Cordy, Luc Martinsen, Philippe Menten, Patrick Storms en Saartje Van de Steen)

-2017, Oostende, 't Grijze Huis (Post-Art from the Edge"; groepstentoonstelling)

-2019, Oostende, CAS ("Homage William Sweetlove"; groepstentoonstelling)

Literatuur: 40 Oostendse kunstenaars (tentoonstellingscat.), Oostende, 2008.

Digitale bronnen en literatuur: www.philipverbruggen.be

458. **VERBRUGGHE Fernand**

Amateurkunstschilder;

deelname 7de Biënnale voor amateurschilders te Oostende 1989 (Org. Tevewest-Ebes) met:

"Zonsondergang"; woonde in 1989: Diksmuidestraat 6

459. **VERCARRE Roland**

Dilettant beeldhouwer; leerling Kunstacademie Oostende ca. 1953

460. **VERCNOCKE Ferdinand**

Oostende, 1906 – Duffel, 1989

advocaat; auteur van gedichten, prozawerken, toneelstukken; gelegenheidsteksten voor de IJzerbedevaart en Vlaams-Nationale manifestaties; kunstschilder en graficus; illustreerde eigen dichtbundels zoals "De Gesel Gods" (Brugge, 1936)

[Digitale bronnen en literatuur:](#) [Lemma](#) op de Nederlandstalige Wikipedia

461. **VERCRUYSSSE Jan**

Oostende, 1948 - Brugge, 2018

Kunstschilder-dichter; van opleiding jurist; autodidact als beeldend kunstenaar; conceptueel werk; koele, mysterieuze installaties rond thema's afwezigheid en stilte (jaren '80); Vlaamse Cultuurprijs voor Beeldende Kunst 2001; woonde en werkte in Brussel.

[Tentoonstellingen:](#)

-1988, Brussel, P.V.S.K.

-1990, Eindhoven, Van Abbemuseum

-1993, Venezia, Biennale

-2009, Leuven, Museum M

[Verzamelingen:](#) Verzameling Vlaamse Gemeenschap.

[Literatuur:](#)

Jan Vercruysse, Brussel (P.V.S.K.), 1988.

Jan Vercruysse, Eindhoven (Van Abbemuseum), 1990.

Kunst in Vlaanderen, Nu (tentoonstellingscatalogus), Antwerpen (MUHKA), 1991.

Lexicon van West-Vlaamse beeldende kunstenaars, 5, Brugge, 1996.

P.I. Tazzi, Jan Vercruysse. Portraits of the artist, Gent (Ludion), 1997.

C. Christov-Bakargiev, P. Rousseau & J. Vercruysse, Jan Vercruysse, Leuven (Museum M), 2009.

462. **VERDONCK Georgette (OLDERS-VERDONCK)**

Oostende, 1924-2015

Dilettant kunstschilderes, dichteres

woonde Stuiverstraat 273

463. **VERDREN Marcel**

Vorst, 1933 – Brussel, 1976

Kunstschilder; studies aan de Academies van Oostende en Gent en aan het "Atelier 17" in Parijs; geometrisch-abstract kunstschilder; onderscheidingen in de "Europaprijs voor Schilderkunst van de Stad Oostende" in 1964, 1966 en 1969; onderscheiding in de "Jonge Belgische Schilderkunst" in Brussel in 1962 en 1964; woonde en werkte lange tijd in Oostende.

[Tentoonstellingen:](#)

-1961, 1962, 1963, 1964, Oostende, La Chèvre Folle

-1985, Oostende, De Peperbusse (posthume hommage-tentoonstelling)

[Verzamelingen:](#) Oostende, Mu.ZEE (Ex verz. M.S.K.O)

[Literatuur:](#)

Catalogi "Europaprijs voor Schilderkunst" 1964, 1966, 1969;

Lexicon van West-Vlaamse Beeldende kunstenaars, I, Kortrijk, 1992.

464. **VERDUYN Claude**

1966

leerling beeldhouwklas Stedelijke Kunstacademie Oostende ca. 2003; nam deel aan het project "@nkers. Beelden in het Westerkwartier" (mei-juni 2003), een project met expositie van zowel groepswerken als individuele creaties van academielerlingen; deelname aan het tentoonstellingsproject "Radar" (Venetiaanse Gaanderijen, Oostende, 2009)

465. VEREECKE Arlette

Ichtegem, 1942

Kunstschilderes;

opleiding aan de Academies van Oostende en Brugge; cursus aquarel

"Schule des Sehens" volgens de principes van Oskar Kokoschka, o.l.v. Jan Buytaert;

aanvankelijk figuratief, evolueerde ze naar non-figuratieve schilderkunst; ca. 2006: reeks

horizontaliserende landschappen: marines, stranden, woestijnen; deelname 5de Salon van

Oostendse kunstenaars (Feest- en Kultuurpaleis, 2005); deelname aan "Buren bij Kunstenaars" in

2008, 2010, 2011, 2012, 2015 en 2018; meerdere deelnames aan "Oostende voor Anker"

(kunstenaarsdorp).

woont en werkt in Oostende, Mimosalaan 71.

Tentoonstellingen:

-1984, Oostende, Den Artiest

-1988, Oostende, Den Artiest

-1993, Oostende, Museum voor Schone Kunsten

-1999, Slijpe, De Holmenshoeve

-2001, Oostende, Box 38

-2002, Bredene, CC Anto Diez

-2007, Oostende, De Kunstfabriek

-2008, Gent, Lineart

-2011, Oostende BZIO-IMBO (7 kunstenaressen uit Oostende)

-2015, Oostende, Venetiaanse Gaanderijen ("Profumo di Mare")

Eén van de geportretteerde kunstenaars uit het tentoonstellingsproject Fotografen/Kunstenaars

(Nieuwe Galerijen, maart 2017)

Verzamelingen: Oostende, Mu.ZEE (ex verz.. M.S.K.O)

Literatuur:

Lexicon van West-Vlaamse beeldende kunstenaars, 2, Kortrijk, 1993.

W. & G. PAS, Biografisch lexicon plastische kunsten in België. Schilders beeldhouwers grafici 1830-2000, Antwerpen, 2000.

H. Brutin, Arlette Vereecke. De tocht naar het licht, Oostende, 2007.

466. VERFAILLIE Pieter

Docent Stedelijke Kunstacademie Oostende

Tentoonstellingen: -2010, Oostende, BZIO-IMBO, Docenten Academie Oostende

467. VERHAAREN Charles

Amateurkunstschilder;

deelname 7de Biënnale voor amateurschilders te Oostende 1989 (Org. Tevewest-Ebes) met:

"Ingrid" en "De Sirenen"; woonde in 1989: Winkelpad 214

468. VERHAEGHE, Myriam

Dilettant kunstschilderes

Deelname aan "Week van de Amateurkunsten 2017" (tentoonstelling in winkelpanden op de wijk Mariakerke)

Eén van de geportretteerde kunstenaars uit het tentoonstellingsproject Fotografen/Kunstenaars (Nieuwe Galerijen, maart 2017)

469. VERHELLE Carlo

Aquarel en inkttekeningen; rijkswachter op rust; lid VZW. Artistiek

Tentoonstellingen: -2012, Oostende, O.C. De Schaperije

Literatuur: De Zeewacht, 21 december 2012

470. VERMEERSCH Andrea

Dilettant kunstschilderes;

deelname aan de 5de Biënnale voor amateurschilders TEVEO te Oostende, Feest- en Kultuurpaleis 1985 met : "Bredene", "Tridacna" en "Tussen Nieuwpoort en Leffinge"

Woonde in 1985 : François Musinstraat

471. VERMEERSCH Emilienne

Dilettant kunstschilderes;

deelname Biënnale voor amateurkunstschilders 1994 (org. Elektrabel)

Woonde in 1994: Werkzaamheidstraat 134

472. VERMEERSCH Julie

Oostende, 1986

Beeldhouwster

Leerlinge Academie Brugge 2002-2005.

[Literatuur:](#)

Contest Art (tentoonstellingscat.), Oostende (Andromeda Hotel), 2005.

Contest Art 8 (tentoonstellingscat.), Oostende (Andromeda Hotel), 2006.

473. VERMEERSCH Raymond

Dilettant kunstschilder;

Deelname 7de Biënnale voor amateurschilders te Oostende 1989 (Org. Tevewest-Ebes) met: "Vuur", "Lint" en "Hoeken"; woonde in 1989: François Musinstraat 45.

474. VERMEIR Serge

Banana (Belg. Congo), 1949

Kunstschilder-graficus;

non-figuratief; deelname 5de Salon van Oostendse Kunstenaars (2005, Feest- en Kultuurpaleis)

Woont in de Hofstraat.

[Tentoonstellingen:](#)

-2002, Oostende, Pick's

-2003, Oostende, Theobalds boothuisje

[Verzamelingen:](#) -Oostende, Mu.ZEE (ex verz.. M.S.K.O)

475. VERMEIRE Katrien

Oostende, 1979

Fotografe en cineaste; opleiding aan de Kon. Academie voor Schone Kunsten in Gent;

Landschappen, zeezichten (reeks "On selecting vibrations"), meisjesportretten...; Vierjaarlijkse Prijs voor Beeldende Kunst Provincie West-Vlaanderen 2003; "Talent in 2011" genoemd door fotografietijdschrift Foam.

Projecten voor het Fotomuseum Antwerpen, het Havenbedrijf Antwerpen en voor de Vlaamse Opera.

Woonde en werkte in Brussel later in Californië;

[Tentoonstellingen:](#)

-2006, Freestate

-2013, Oostende, Nieuwe Gaanderijen ("Het Groen Lint")

-2014, Private Shelter

-2016, Raversijde, Private Tag

[Literatuur:](#)

De Standaard, 27-28 juli 2019.

Digitale bronnen en literatuur:

www.katrienvermeire.com

(Vervolgt)

*'t Ostends café serveert
lekkere biertjes
met een zeer
uitgebreid assortiment
Noordzee delicatessen!*

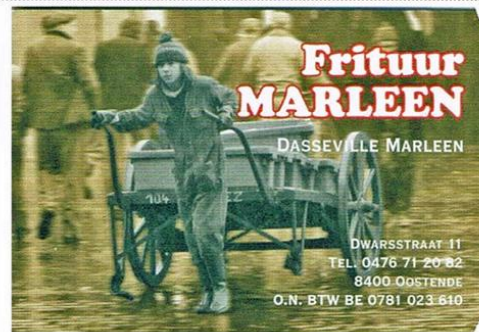
Visserskaai 29-30
Oostende
0489/ 981 331

Gesloten op maandag en dinsdag, behalve tijdens schoolvakanties

Specialiteit:
verse vis!

**... met de lekkerste frietjes
van Oostende**

Gesloten op maandag

Bent u op zoek naar een professionele vertaalster of communicatie professional met een hart voor haar vak?

Passion Kommunikation

Sarah Zollmarsch (zaakvoerdster)
Toekomststraat 37
8450 Bredene
België

Vertalingen NL / FR / DE / EN – Duitse Copywriting & Editing – Communicatie – Webdesign – Project Management

Contact: 0489 788 214 // passionkommunikation@gmail.com

de lifant
16 kerkstraat
oostende
apotheek | drogisterij
apthkdrgrstr

HOE NIEUWPOORT EN NIET OOSTENDE EEN NATIONAAL VISSERSMONUMENT KREEG

door **LIONEL DEWULF**

Ieder jaar brengen de lokale vissersgemeenschappen aan de Belgische kust hulde aan de op zee gebleven lotgenoten.

In Oostende gebeurt dat op Paasmaandag met een bloemenhulde aan het Zeeliedenmonument. In Zeebrugge is het Visserskruis aan de haven het eindpunt van een processie met de namen van de omgekomen zeevissers en dit ieder jaar op de laatste zondag van juni.

In Heist is er de zondag vóór Aswoensdag een plechtige herdenkingsviering in de Sint-Antoniuskerk waarna een optocht volgt met bloemenhulde aan het zeeliedenmonument, een soort gezinsmonument. Hier zegeviert nog altijd de vissersfolklore want in de namiddag volgde de grote Carnavalstoet.

In Nieuwpoort wordt traditioneel op Pinkstermaandag aan de havengeul, na zegening van de boten, alle op zee overleden zeevissers herdacht, ook met een bloemenhulde aan het vissersmonument.

Hoe Nieuwpoort zijn, jawel nationaal, vissersmonument kreeg is een heel verhaal.

ZEELIEDENMONUMENT TE OOSTENDE ZORGT VOOR CONTROVERSE

Na de tweede wereldoorlog kwam er een vraag vanuit de visserijsector naar een nationaal vissersmonument. Ieder van de beide grote vissershavens, Oostende en Zeebrugge, meenden dat ze daartoe in aanmerking kwamen. Toen uiteindelijk in 1953 gekozen werd voor Oostende, doch onder druk van het Ministerie van Verkeerswezen (en Zeewezen) boven op het standbeeld geen visser maar een zeeman geplaatst werd, wekte dit veel ongenoegen in de visserijmiddens. De toenmalige Minister van Verkeer was P.W. Segers uit Antwerpen en de directeur-generaal was een zekere De Vos.

De zeevisserij was in die jaren, volgens sommigen, door het Zeewezen stiefmoederlijk behandeld en ofschoon Oostende verschillende grote rederijen bezat, bleek geen invloed groot genoeg om de beslissing te beïnvloeden.

Uiteindelijk zou het Zeelieden - Gedenkteken op de Albert I-Promenade verrijzen in 1953 – 1954 op de plaats waar sinds 1772 de vuurtoren stond maar dat in de oorlog 1940- 1945 werd gesloopt. Het was beeldhouwer Willy Kreitz die, na een prijskamp onder beeldhouwers, met de opdracht werd belast (1). Hiervoor poseerde zelfs een marine – officier (2).

Foto
“Zeeliedenmonument”

(Met toestemming van de heer
Valère Prinzie, bestuurslid).

**Kunstwerk ‘Rock Strangers’
met het ‘Zeeliedenmonument’
en de vuurtoren ‘Lange Nelle’.**

Na de vernieuwing van de Zeedijk en de heraanleg van het Klein Strand kocht de stad Oostende in 2012 het opvallend rode kunstwerk 'Rock Strangers' van Arne Quinze dat ter gelegenheid van de openlucht expo langs de kust, Beaufort, werd opgericht (aankoopprijs 484.000 euro).

De rode sculpturen zijn groot en controversieel en vanuit verschillende zijden kan men het Zeeliedenmonument onder een ander aspect bewonderen. Beide kunstwerken zijn naar het schijnt de door de toeristen meest gefotografeerde beelden in Oostende.

Eigenaars van een appartement dat uitkijkt naar de Rock Strangers trokken naar de rechtbank maar daar vingen ze bot. De sculpturen mogen blijven staan van de rechter (3). Zo worden voortaan oude en nieuwe Beeldende Kunst geconfronteerd met elkaar (4).

Maar keren we terug naar het onderwerp van dit artikel: de ontstaansgeschiedenis van het Vissersmonument in Nieuwpoort.

HET LUMINEUS IDEE VAN PROS VANDENBERGHE

Toen in 1953, zoals gezegd, het oprichten te Oostende van een monument voor vissers niet opportuun werd bestempeld, was het Verbond der Belgische Kust- en Middenslagvisserij onder impuls van Prosper Vandenberghe (5) van oordeel niet bij de pakken te moeten blijven zitten en besloot dat er een vissersmonument moest komen en een andere plaats gezocht. P VDB herinnerde zich dat er een prachtig Vlaams vissersbeeld in het Metropolitan Museum van New York stond, in 1926 gemaakt door de vermaarde beeldhouwer Pierre de Soete, kunstenaar uit Molenbeek (6).

Pros VANDENBERGHE (1907 – 1984)

(Met toestemming van "Het Voorlaatste Vissersblad"
– dhr. Flor Vanderkerckhove -.)

Aan dit beeld is een ganse geschiedenis verbonden daar het idee en daarna de verwezenlijking dateerde uit de tijd toen Edward Anseele Minister van Verkeerswezen was, eerst in de katholiek - socialistische regering P. Pouillet – E. Vandervelde (juni 1925 – mei 1926) en daarna in de driepartijen regering o.l.v. Eerste Minister H. Jaspar (mei 1926 – november 1927).

Het was in 1926 dat de Oostendse Zeemansbond (verbonden aan de socialistische vakbeweging) besloot om de toenmalige Minister van het Zeewezen, Edward Anseele, ter gelegenheid van zijn verjaardag, een geschenk aan te bieden, uit erkentelijkheid voor al wat hij ten voordele van de zeeman had verwezenlijkt. Had hij niet, tegen het advies in van de zogezegde bevoegde besturen, krachtdadig de herinrichting en modernisering van de reddingsdiensten weten door te voeren naast beschermingsmaatregelen voor de zeevisser? Wat zou er wel een minister op zijn verjaardag kunnen genoeg doen? Een zilveren koffiepoot, een vergulde theepot, een porselein tafelstel?

Onder leiding van Arsène Blondé (7) trok een afvaardiging naar Brussel om aan een bevriend kabinetsmedewerker te vragen wat de minister het meest genoeg zou doen. Het ging om de heer Robert Verschelde, ambtenaar en Oostendenaar, die steeds op de bres stond wanneer de visserij in zijn Ministerie moest verdedigd worden.

Minister Anseele was natuurlijk, zoals van alle ministers mag verwacht worden, ruimschoots voorzien van koffiepotten, theepotten, en dergelijk keukengerief, maar een origineel

kunstwerk, hoe eenvoudig ook, en door de vissers geschonken, zou hem heel zeker naar het hart gaan, schreef het Visserijblad van 18 juli 1958 dat een artikel over de ontstaansgeschiedenis publiceerde.

KUNSTENAAR PIERRE DE SOETE

Het kabinet van de Minister dacht vrij vlug aan beeldhouwer Pierre de Soete, kunstenaar en beeldhouwer uit Molenbeek. Hij was toen op het toppunt van zijn succesvolle kunstenaarsloopbaan. Zowel in ons land als in het buitenland prijken zijn talrijke meesterwerken. Koningen, prinses en bankiers hadden hun borstbeeld of een medaillon van zijn hand. Een vissersbeeld door die wereldberoemde kunstenaar gemaakt, zou de Minister waarschijnlijk behagen, maar was de realisatie wel betaalbaar door de vissers die niet zo bemiddeld waren?

Pierre de Soete was een volksjongen die zich door eigen middelen had opgewerkt en zijn nederige afkomst niet vergeten was. Inderdaad, toen hem gevraagd werd "wat dat wel kan kosten", kwam het antwoord zonder aarzelen: "hun prijs is de mijne, maar ik ken ze niet genoeg, ik zou ze willen in hun midden kunnen bestuderen" (8).

De eerste zaterdagmiddag na het eerste contact tussen het kabinetslid en de kunstenaar reden beiden naar Oostende en zochten Arsène Blondé op die de Soete later in de gelegenheid stelde enkele dagen tussen de typische vissersbevolking te vertoeven.

En het reeds geciteerde Visserijblad bejubelde het resultaat in volgende bewoordingen: "En zo kwam de Soetes vissersbeeld tot stand, ontdaan van alle omslachtige praal en symbolisme, zo eenvoudig mogelijk, zoals de visser werkelijk gaat en staat in het hard labuur van zijn dagelijks leven, maar met de fiere houding en die krachtige uitdrukking op het gelaat, die bij de eerste aanblik doen beseffen dat de visser een man is uit één stuk, zonder vaar noch vrees, en die geen sermoenen nodig heeft over mensenliefde en zelfopoffering, om in geval van nood zijn leven te wagen voor de redding van zijn evennaaste".

'Met een krachtige uitdrukking op het gelaat'
zo zag kunstenaar 'Pierre de Soete' het
aansijn van onze vissers (detail hoofd
vissersbeeld).

Maar dit beeld was zo mooi en groot dat alleen een verkleind model in Anseeles bezit kwam. Cultuurminnende en kapitaalachtige Amerikanen slaagden erin het werkelijke bronzen beeld naar New York te loodsden. Minister Anseele mocht zich vergenoegen met een verkleind model, waarvan ook een tweede model aan de toenmalige visserskapitein Arsène Blondé die het idee had opgevat, ten geschenke aangeboden werd.

EEN STEUNCOMITÉ SCHIET IN ACTIE

In 1953 rees dus de vraag welk beeld en waar het tot stand moest gebracht worden. Kon het beeld van de Soete nog hergegoten worden?

Mevrouw de Soete, dochter van de beeldhouwer, had zeker geen bezwaar en vond het goed dat als vestigingsplaats Nieuwpoort werd gekozen, stad die tijdens de tweede wereldoorlog het centrum was van de Belgische visserij. Velen riskeerden hun leven wanneer ze vanuit de Belgische kust in zee gingen.

Inderdaad, Nieuwpoort was toen de enige en grootste vissershaven.

Oostende en Zeebrugge waren havens van de Kriegsmarine. Er werd gedurende de jaren 1943 en 1944 meer dan 47.500 ton haring aangevoerd in de Nieuwpoortse vismijn, die daardoor een grote

bijdrage leverden t.o.v. het voedseltekort in ons land. Jammer genoeg lieten 220 vissers hun leven bij het uitoefenen van de visserij vanuit Nieuwpoort.

In het Visserijblad van 18 juli 1958 lezen we hieromtrent het volgende:

“Het was vijf jaar geleden dat de heer Robert Verschelde, directeur van het Zeewezen, en Prosper Vandenberghe de gedachte opvatten het vissersmonument van beeldhouwer Louis (lees: Pierre) de Soete, waarvan het beeld in het Metropolitan Museum van New York prijkt, te doen oprijzen aan de kust ter nagedachtenis van de honderden vissers die hun leven lieten op zee.

Met die gedachte werd aangeklopt bij burgemeester Gheeraert van Nieuwpoort die ervoor zorgde dat deze gedachte werkelijkheid zou worden. Het stadsbestuur van Nieuwpoort aanzag het dus als een plicht een blijvend aandenken op te richten ter nagedachtenis van deze helden van de zee, welke tijdens de oorlog meestal op Nieuwpoort vaarden.

Nergens beter dan op het kaaiplein in de schaduw van het Koning Albert gedenkteken, zou het bronzen standbeeld van de eenvoudige visser kunnen prijken als symbool van hun al te gemakkelijk vergeten heldenmoed tijdens de oorlog.

Een comité werd gevormd. Van verschillende middens werd spontaan hulp en medewerking verleend. Inschrijvingslijsten werden geopend, zodat op aandringen van de heer Vandenberghe en de redersverenigingen van Oostende en Zeebrugge, elkeen zijn steentje bijbracht om dit initiatief werkelijkheid te doen worden. Zo groeide het vissersgedenkteken en kon het kunstig beeld van kunstenaar de Soete op 13 juli 1958 ingehuldigd worden.

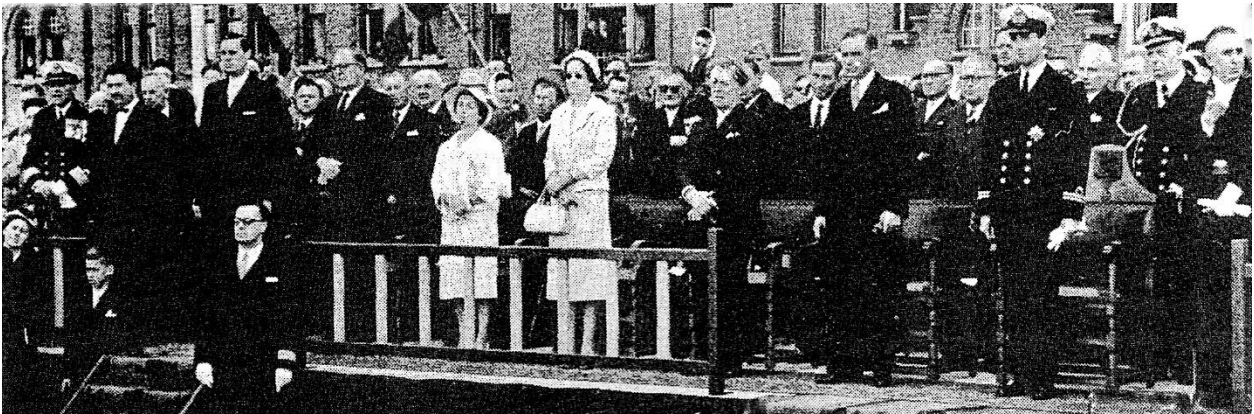
De plannen omtrent het monument, zijn plaatsing en verfraaiing van de omgeving gebeurden o.l.v. architect-Ir Verbeke en werden na veel geschrijf en diplomatie door de Koninklijke Commissie voor Monumenten goedgekeurd.

In maart 1953 werd genoemd beperkt comité gevormd en eind 1954 was de zaak financieel rond. Het beeld werd einde 1954 door het stadsbestuur besteld.

PLECHTIGE INHULDIGING

Het nationaal gedenkteken van de vissers te Nieuwpoort werd op 13 juli 1958 door Prins Albert ingehuldigd, na een defilé van een eredetachment van de landmacht, de marine, vissers en folkloregroepen in aanwezigheid van heel wat personaliteiten. Hierbij waren aanwezig: de heer De Vleeschouwer, Minister van Landbouw en Visserij, Monseigneur Desmedt, bisschop van Brugge die het beeld inzegende, Ridder van Outryve d'Ydewalle, gouverneur van de provincie, Commodore Robijns, vleugeladjutant van de Koning, de senatoren Van Buggenhout en Sobry, de volksvertegenwoordigers De Kinder, Piers, Devriendt en Claeys, de Bestendig afgevaardigden Smissaert en Monbaillu. Verder nog de burgemeesters van Nieuwpoort, Oostduinkerke,

Lombardsijde, Westende en Heist. De burgemeesters van Oostende (Adolf Van Glabbeke) en Brugge (Pierre Vandamme) waren (toevallig?) niet aanwezig.

Twee afbeeldingen van de inhuldiging van het Vissersmonument in Nieuwpoort.

Bovenaan: het podium met de vele personaliteiten; Onderaan: de Nieuwpoortse vissers op de grote markt, klaar voor de optocht.

MOOI GEBAAR VOOR DE VOORVECHTERS

Het mooi gekarakteriseerd beeld werd in 2003 verplaatst naar aanleiding van het nieuwe kaaiplein, aangelegd onder impuls van burgemeester Roland Crabbe (zelf ingenieur in dienst van het Vlaamse Gewest, Openbare Werken Kust). Het vissersmonument werd met het fonteinplein en de rij kleurrijke vlaggen in zijn volle glorie hersteld.

Een afgietsel van dit werk werd, zoals gezegd, destijds aan de man, die tijdens de oorlog 1914 – 1918 een held was en een Duitse duikboot verjoeg, in alle eenvoud en zonder plechtigheid geschonken. Dit was kapitein Arsène Blondé, voorvechter van onze vissers, vele jaren socialistisch gemeenteraadslid en na de eerste wereldoorlog walkapitein bij de NV Oostendsche Reederij en daarna Pêcherie à Vapeur.

Bij zijn afsterven had hij de wens uitgedrukt om het beeld van de Soete te zien schenken aan de persoon die volgens hem het meest had bijgedragen om het Vissersstandbeeld te Nieuwpoort werkelijkheid te doen worden.

Uiteindelijk belandde dit verkleind model in de burelen van voornoemde Prosper Vandenberghe in de Coöperatieve verzekeringsmaatschappij "Hulp in Nood".

- (1) Norbert Hostyn: Monumenten, Beelden en Gedenkplaten te Oostende. XIV Het Zeelieden – Gedenkteken op de Albert I-Promenade, in De Plate jaargang 1984 blz. 35 e.v.
- (2) J.B. Dreesen: Het Monument der Zeelieden in De Plate jaargang 1986 blz. 36.
- (3) De Zeewacht van 17 februari 2017 blz. 12: Rock Strangers mogen blijven staan van rechter.
- (4) De keuze van...Lionel Dewulf: Het Nationaal Monument van de Zeelieden, in: Pro Luce: tijdschrift van de Vrienden van MuZee; nr. 72 – Okt-nov-dec 2017 blz. 4 en 5.
- (5) Prosper Vandenberghe, geboren op de Oostendse Vuurtorenwijk, kwam in 1929 in stadsdienst onder vismijndirecteur Gustaaf Velthof. Prosper, al gauw Pros genoemd, was goed gekend in visserijmiddens en stichtte in 1933 Het Visserijblad.
In 1935 werd hij griffier van de Ongevallenkas voor de Visserij. In 1938 nam hij een drukkerij over om zijn blad en de welbekende jaarlijkse «Visserij Almanak» uit te geven. In de jaren vijftig kende het weekblad een grote oplage en kreeg als ondertitel Nieuwsblad van de Kust. In 1954 werden beide titels gesplitst in afzonderlijke bladen. P. VDB was liberaal en Vlaamsgezind.
In 1938 was hij een eerste maal kandidaat bij de gemeenteraadsverkiezingen op de liberale lijst. Alphonse Elleboudt, uitgever van De Zeewacht, was lijsttrekker van de katholieke lijst, en zou later de lokale concurrent worden in de Oostendse drukkers – en mediawereld. P. Vandenberghe had 9 stemmen te kort om verkozen te worden. Gelet op mogelijke vergissingen bij het tellen van de Panaché – stemmen (verspreid over diverse lijsten) vroeg en bekam hij de hertelling zonder positief resultaat voor hem.
In 1958 was hij lijstduwer op de liberale scheurlijst aangevoerd door de vroegere burgemeester L. Vandendriessche en havenschepen E. Vroome. Deze lijst behaalde geen enkele zetel maar daardoor werd de CVP de sterkste partij in stemmenaantal. Jan Piers werd burgemeester in een coalitie met de BSP.
In 1984 overleed Prosper Vandenberghe en zijn dochter moest drie jaar later de boeken sluiten. Flor Vandekerckhove gaf met enkele vrijwilligers dan Het Vissersblad uit en uiteindelijk als maandblad. In 2005 werd de titel overgenomen door vzw Climax (met redacteur Filip De Bodt) en verschijnt nog regelmatig onder een bepaald thema.
- (6) Pierre de Soete (1886 – 1948) is geboren in Molenbeek en volgde aldaar les aan de plaatselijke Academie. Hij werkte als leerjongen in de Compagnie de Bronzes in Brussel waar hij in contact kwam met Jef Lambeaux (1852 – 1908) en Constantin Meunier (1931-1905). Vanaf 1924 legde hij zich toe op de beeldhouwkunst. Hij werkte mee aan het beeldhouwwerk van de na de Eerste Wereldoorlog met Amerikaans sponsorgeld opgerichte Universiteitsbibliotheek aan het Ladeuzeplein te Leuven.
- (7) Arsène Blondé (1880 – 1971) was afkomstig van Adinkerke en verhuisde in 1885 naar Oostende en werd één van de eerste leerlingen van de in 1886 opgerichte stedelijke visschersschool.
Als schipper zal hij verschillende malen de Engelse en Schotse wateren bevaren. In 1913 vertrekt hij met de O.130 Jacqueline van de rederij Bauwens naar Congo om er de visserijmogelijkheden te testen. T.g.v. de oorlog keert hij terug en verscheept met dezelfde boot 500 vluchtelingen naar Engeland. Tijdens de oorlog gaan de vangsten aldaar verder en hij slaagt erin een Duitse duikboot te verjagen en naar verluidt te doen zinken door er recht op te varen.
In Engeland richt hij naar het Engelse voorbeeld «De Zeemansbond» op om de belangen van de bemanning van de Belgische stoomsloepen te verdedigen.
Teruggekeerd in zijn vaderland neemt hij het op voor de onderbetaalde vissers en op 1 oktober 1921 richt hij de NV «Oostendsche Reederij» op, een onderneming geleid en (nationaal) gesteund door de socialisten en die door de Oostendenaren «De Rode Vloot» genoemd wordt.
In 1920 brengt hij het tot gemeenteraadslid en wordt steeds herkozen tot en met de verkiezingen van 1958, behalve in 1926, toen hij als opvolger in de gemeenteraad kwam. Hij mag zich ook medestichter van het «Zeemanshuis Godtschalk» noemen. In 1936 werd hij in het besuur van de Zeemansbond opgevolgd door vakbondsman en latere minister van Tewerkstelling Louis Major.
- (8) Visserijblad 18 juli 1958 en Visserblad 11 juni 1982.

Taverne
De Zeegeuzen

Uit sympathie

Kapucijnenstraat 39
8400 Oostende

0496 / 93 73 09

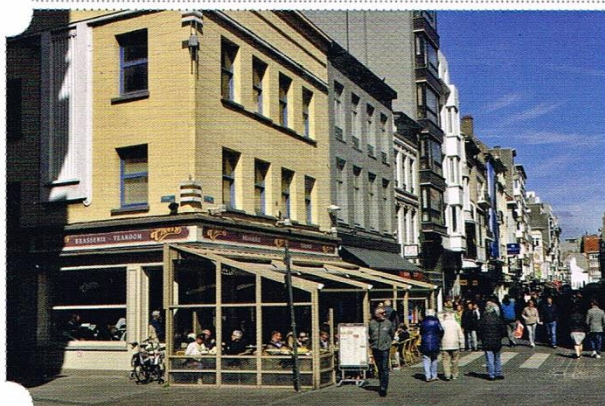
Boekhandel 'New Corman'

Uit sympathie

Witte nonnenstraat 38
8400 Oostende

059 / 70 27 24

welcome@cormanoostende.be

Brasserie Tea-Room

CHEERS

Adolf Buylstraat 53 8400 Oostende 059 51 32 32
Lekkere snacks - biertjes - wijntjes - koffie
vriendelijke bediening in gezellig interieur of op terras

elkde dag open

**MOOI
DRUKWERK
WERKT!**

Drukkerij : Brugsesteenweg 103 • 8420 De Haan - Wenduine
Op afspraak : Populierenlaan 76 • 8450 Bredene
Tel. 050 42 58 48 • info@drukdeleu.be • www.drukdeleu.be

FAMILIE-
VERENIGINGS-
PUBLICITEITS-
HANDELS-
DRUKWERK

HET SINT-PETRUS-EN-PAULUSPLEIN

door **Ivan Van Hyfte**

Na de brand van de oude Sint-Pieterskerk (1896) werd al vlug gedacht aan de bouw van een nieuwe kerk en de herinrichting van de omgeving. Stadsingenieur VERRAERT en de stadsdiensten maakten, op initiatief van Leopold II, plannen voor de inplanting van de Petrus-en-Pauluskerk met nieuwe straataansluitingen en open ruimtes. Hierbij moesten meerdere huizenblokken, die de bouw beletten, onteigend en gesloopt worden. Alzo zou een groot plein ontstaan waar Leopold II een colonnade graag had willen zien oprijzen zoals bij St. Pieter te Rome.

Er wordt een definitieve conventie getekend tussen stad Oostende en Minister de Smet de Naeyer in verband met onteigeningen (1). Het is met deurwaarderexploot dat de bewoners van de onteigende huizen verwittigd worden dat ze vóór 01/07/1898 moeten verhuisd zijn.

Op 18 april 1899 wordt gestart met de graafwerken voor de kerk die 6 jaar later met veel luister ingehuldigd zal worden. In juli 1907 is de aanleg van de square vóór de kerk bijna voltooid. Vanaf dan domineert de decanale hoofdkerk het langgerekte, weidse, grosso modo driehoekig plein dat met al zijn huizen een lange geschiedenis heeft gekend.

Ooit was dit het vertrek-en eindpunt van de Ommeganck. Of (nog steeds) de tweede locatie van de Paulusfeesten. Of de extra ruimte voor de oktoberkermis. Nog na de Tweede Wereldoorlog reden er tramrijtuigen en auto's over het plein dat – na de heraanleg - ook het decor was van 1 mei-vieringen. Heel wat vaderlandslievende plechtigheden vonden traditioneel plaats bij het monument voor oorlogsslachtoffers, onder meer het herdenken van het overlijden van koning Albert, Wapenstilstand van 8 mei en 11 november sinds 2005. Dit monumentaal brons, werk van de Nieuwpoortse beeldhouwer Pieter Braecke, rustend op een kolossale sokkel en geplaatst in een omheind bloemenperkje, werd op 4 september 1922 ingehuldigd. Het werd in 1968 gedemonteerd en vervangen door het "Albert I -monument" omdat het verzakt was en gevaarlijk overhelde onder het gewicht van een aanpalende bunker. Het werd grondig gerestaureerd naar de plannen van stadsarchitect Jan Lewyllie. Beeldhouwer Gust Michiels voegde er een buste aan toe van koning Albert I en koningin Elisabeth. In 1999 wordt het ontmanteld en heropgebouwd in het voorjaar 2000 in het plantsoen rond de P.P.-kerk, kant sacristie (2).

Toen Oostende op 12 oktober 1914 voor de eerste maal werd aangevallen door een Duits vliegtuig, was dit de voorbode van vele luchtaanvallen die het zou ondergaan gedurende de volgende 4 bezettingsjaren. Ook vanuit de zee voerden de Britten beschietingen uit met alle dramatische gevolgen van dien. Het Sint-Pieter- en Paulusplein bleef evenmin gespaard: 1915: 14 november; 1916: 15 november; 1917: 2 mei en 22 september. Bij deze laatste sloeg een zware granaat in op het plein en veroorzaakte een krater van 4 meter diep en 8 meter diameter (3).

Mei 1940. Een prachtmaand, tenminste wat het weer betrof. Het Pinksterweekend van 10 mei zou normaal heel wat toeristen naar zee lokken. Helaas, de grote toeloop waren vluchtelingen...

Op 15 mei wordt Oostende een eerste maal gebombardeerd. Het zou het begin worden van de totale vernietiging van het stadscentrum. Vooral 21 mei is bijzonder tragisch: Kapellestraat en Lijnbaanstraat werden door brandbommen zo goed als totaal vernield. De brandweer moet een brand blussen in het Chip-hotel op het P.P.-plein waar 4 dagen later een voltreffer terecht komt op de dekenij die onbewoonbaar wordt. In de nacht van 27 mei, wanneer het stadhuis en de stadsbibliotheek volledig uitbranden, vallen bommen op meerdere huizen op het plein. Merkwaardig is dat in verscheidene oorlogsboeken weinig of geen melding van schade wordt gemaakt van huizen op het plein. En dat terwijl de nabije Kapellestraat, Oostraat, Wapenplein en de Breidelstraat herschapen zijn in één grote onherkenbare puinhoop.

Toen op 1 februari 1953, rond half twee 's nachts, het door stormwind opgezweepte noordzeewater over de dijk sloeg, stond in korte tijd het lagergelegen centrum, tussen de Zeedijk, de Visserskaai, Leopold II laan en het Petrus en Paulusplein onder water. De woensdag daarop was het beschadigde plein als eerste aan de beurt voor het herplaveien ter voorbereiding op de begrafenis in de hoofdkerk, die 2 dagen later zou plaatsvinden, van de 8 slachtoffers van de catastrofe. De voorlopige (?) laatste metamorfose (4) gebeurt op 27 mei 2000 met de officiële openstelling van het gerenoveerde SPP-plein. Een (nu weinig leesbare) steen werd ingewerkt in de begane grond tussen het Waterhuis en het Strandhotel.

Inventaris van de panden

A. Van nr.2 tot nr. 24:

Nr. 2

Café A la ville de Strassbourg ; hoekhuis met de Kleine Kaaistraat.
Uitbater: E. Kühn - gesloopt na 1917.

Nr. 4 en 6

Sint Andreas Vrije Visscherschool, opgestart op 16 april 1893.

Zie appendix: Korte historiek van "El Mar".

In de "annuaire commercial, industriel et maritime d'Ostende" staat vermeld op nr. 6 :

Helders Adrien, coiffeur.

Nr. 8

Café de la Petite Bourse.

Uitbater = Staf Pierloot hield er een afspanning.

Op een foto uit 1905 staat op de gevel 'Fourrages/ G. Pierloot-Staelens/ Restaurant-Pension'.

Nr. 10

Restaurant Windsor Castle Hotel.

Uitbaters = rond 1912 Emile Velle en Marie Legein.

In 1947 kwam er, na, verscheidene verbouwingen, een handels-en appartementsgebouw naar het ontwerp van de Oostendse architect A. Foubert.

Nr. 12

Hotel Prince of Wales.

Op een TOB-zichtkaart uit 1923 is op de plaats een open ruimte te zien.

Begin dertiger jaren was er een tabakswinkel DELACAUW-COULIER.

Tweede kwart van de 20e eeuw kwam er een handels- en appartementsgebouw.

Winkelruimte in 1946 verbouwd naar een ontwerp van de Oostendse architect B. Christaens.

Nr. 14

Croydon Hôtel

Nr. 16

Café rond 1930

Nr.18

Au grand café du Midi

Al vóór de eerste Wereldoorlog zeer bekende horecazaak en logement (ook verkoop van tabak en sigaren), nadien Hotel (old) Shakespeare geworden.

Eind jaren 40 en vroege 50 lagen de panden nr. 16 en nr. 18 braak ten gevolge van oorlogsschade.

Nr. 20

Vóór WO 1: Estaminet De Koophandel

Nadien het 'Warden Hotel'; dertiger jaren: 'Hotel Maritime' met uitbater o.a. E. DEFER.

Nr. 22

Achtereenvolgens: - Café Au Progrès (met gevelopschrift J. GOETGHEBEUR)
- Café Au Débarcadère (van O. CATTOOR)
- Souvenirwinkel

Nr. 24

Vóór eerste Wereldoorlog: Café-Restaurant Hotel 'Au nouveau passage', gericht op Brits publiek
Uitbater = "English Family House" was A. HUYGHE

Noordzijde: Toestand op 20-10-2019

Hoek-appartementsgebouw, Prins Boudewijnstraat nr. 15, "Costa Blanca" met aansluitend "Pascal's Bistro". In 1912 stond daar het Hotel de Francfort, eerst herdoopt in Leicestershire Hotel en later in Residence Hotel. Architect van het hotel was Gustaaf Vandamme.

Nr. 6: Residentie El Mar I met optiek B en M-low vision

Nr. 8: Residentie De Kleine Beurs met Tea Room Restaurant Petrus

Nr. 10: Begane grond: Brasserie Paulus

Nr. 12: Huis Vierstraete/ Tobacco-Lotto-Press

Nr. 14: "Bocasillos": Broodjes-Snacks- Salades

Nr. 16: "Beethoven Café"

Nr. 18: "Bistro Beethoven"

Nr. 20: Brasserie "Maritime"

Hoekhuis, maakt deel uit van Brasserie-Restaurant Le Bassin en Strandhotel

B. Van nr.1 tot nr. 23:

Ook hier hebben urbanistische plannen, na de brand van 1896, lelijk huisgehouden. Door een nieuw alignement vanaf de Sint Jorisstraat tot de zijgevel van het Waterhuis verdween een hele rij huizen, onder andere het bekende Ship-Hotel (één van de voornaamste hotels van de stad) en het Royal Yacht Hotel (met als klant de bemanning van het koninklijk yacht Alberta) die in de weg stonden. Toch bleven ze bestaan, weliswaar in een nieuwgebouwde huizenrij van voornamelijk eclectische bel-etage woningen met trap-en puntgevels.

Om dit te illustreren neem ik er even de kijkboeken "Oud Oostende in beeld" bij van A. VAN CAILLIE (deel 2, p.184 en deel 4, p. 109 en 167). Graag vermeld ik enkele "uitschieters" tussen de Zuidstraat en de Dekenijstraat.

Nr. 3 Het voormalig restaurant "Zoë", een dubbelhuis in eclectische bouwtrant en aansluitend bij bij de neo-Vlaams-renaissancestijl (gesloopt in 2004)

Nr. 15 Hotel de Bourgogne

Nr. 17 Yacht Hotel (gesloopt in 2014)

Nr. 19 Ship Hotel (uitbaters o.a. H. BREUER, E. D'HONDT)

Vanaf het derde kwartaal van de 20ste eeuw heeft de sloop van vroegere bebouwing zich doorgezet met overwegend appartementsgebouwen tot 7 bouwlagen.

Zuidzijde: Toestand op 20-10-2019

Hoekappartementengebouw Residentie P. en P. Dekenijstraat 2

Nr. 3: Residentie Coastgate

Nr. 5-7: Residentie Neptune - Kapsalon Sabrina

Nr. 9: Residentie Mercator

Schoonheidsinstituut (gesloten)

Nr.11: Appartementengebouw

Nr.13: Appartementengebouw, hoek met de Zuidstraat
"Money tranfer" (gelijkvloers)

Nr.15: Residentie Bourgogne

Nr.17: Appartementengebouw "Seabown"

Nr.19: "Ostend Philatelic" (gelijkvloers) 99

Nr.21: Appartementengebouw

Nr.23: "Piercing-Nails-Tattoo" (gelijkvloers)

Hoekhuis maakt deel uit van het Waterhuis

Appendix: korte historiek van "EL MAR"

- Over het begin van een vrije visserijschool hebben heel wat auteurs (o.a. R. Decleer, G. Devent, Dezutter.) elk een ander verhaal. Meestal wordt de stichtingsdatum van de St. Andreas Vrije Visschersschool op 16 april 1893 vermeld. Deze school, in een laat 18de - eeuws neoclassicistisch herenhuis, lag tussen het Café de la Ville de Strassbourg op de hoek van de Kleine Kaaistraat (later Paster Pypestraat) en het Café de la Petite Bourse (later de Kleine Beurs).
- Na de dood van Pype (1926) werd de school, waar de Broeders van Liefde lesgeven, overgenomen door de Aalmoezeniers van de Arbeid onder de titel vzw De Zee.
- Rond 1935 was het op de hoek van de Paster Pypestraat en de Sint-Franciscusstraat een leegstaand pand dat 2 jaar later gesloopt werd om plaats te maken voor de meer moderne "Vrije Visschersschool" (beter gekend als de "Paster Pypeschool"). Architecten waren Jos Vierin en Theo De Lee, aannemer Hendrik Boudolf.
- Op 11 juni 1938 vond de eerstesteenlegging plaats van het met zijn torenachtige trappenconstructie (nog door velen gekende) school – museum- kloostercomplex, dat voor die tijd een majestueus project was (5). Het jaar daarop was de school al in gebruik.
- Tijdens de Tweede Wereldoorlog waren de Duitse troepen er ingekwartierd.
- Na de bevrijding had de Royal Navy er zijn hoofdkwartier van het "Royal Edmund II kamp". Het kamp zelf bestond uit een 25-tal houten barakken ten oosten van het Zeewezendok.
- In 1949 vertrekken de lesgevers (Broeders van Liefde). Omstreeks 1965 wordt het museum en het zeeaquarium (uit 1947) opgedoekt en worden er hotelkamers ingericht (o.a. voor zeelui).
- Bij de grote overstroming van 1953 deelt ook de school van de smurrie. In de werkplaats op het gelijkvloers stijgt het water tot op 0,50 m hoogte met aanzienlijke schade aan

werktuigmachines en gereedschappen. Het water in de klassen moet eerst afvloeien vooraleer aan opruimen kan gedacht worden.

- In 1977 wordt de school verlaten en nemen de leraars hun intrek in het VTI in de Stuiverstraat.
- Begin jaren 90 was "El Mar" nog enkel in gebruik als parochiezaal.
- In februari 1993 wordt gestart met de sloop van het drie verdiepingen hoog gebouw met zijn 921 m2 bouwgrond om plaats te maken voor een polyvalent centrum met ondermeer appartementen, handelsruimten en een parochiezaal (architect F. Pollet).

Voetnoten

- (1) Zie Echo d'Ostende nr. 24, 34 jrg, 22-2-1898
Zie Bulletin Communal 8 februari 1898 nr 5 p. 177 e.v.
Bulletin Communal 5 april 1898 nr 9 p. 277
- (2) De soldatenfiguur boven op het monument staat sinds najaar 2001 opgesteld op de binnenkoer van het Oostends Historisch Museum De Plate, nu Stadsmuseum (Langestraat).
- (3) Zie F. Gevaert en F. Hubrechtsen, Oostende 14-18, deel 2 p. 96- 97
- (4) Op basis van plannen van het bureau Belconsulting uit Tielt.
- (5) 22 m voorgevel en 55 m zijgevel (kant klaslokalen).

5 SEPTEMBER 1905: INHULDIGING VAN DE SINT-PETRUS-EN-PAULUSKERK.
RECHTS VAN DE KLEINE KAAISTRAAT: CAFÉ À LA VILLE DE STRASSBOURG MET
ERNAAST DE SINT-ANDREAS VRIJE VISSERSCHOOL.

± 1935: SINT-ANDREAS VRIJE VISSERSSCHOOL

DE PASTER PYPESCHOOL, RECHTS ERVAN CAFÉ DE LA PETITE BOURSE

SCHENKZAAL VAN HET ZEEMANSNHUIS "PASTER PYPE".

05 AUGUSTUS 1901 : CAFÉ DE LA PETITE BOURSE, RESTAURANT WINDSOR CASTLE HÔTEL,
PRINCE OF WALES.

HET WINDSOR CASTLE HÔTEL EN RECHTS DE TABAKSWINKEL DELACAUW-COULIER

± 1923, WINDSOR CASTLE HÔTEL, ONBEBOUWD, CROYDON HÔTEL, CAFÉ, HÔTEL SHAKESPEARE EN HET HÔTEL MARITIME..

AU GRAND CAFÉ DU MIDI.

± 1908 : AU GRAND CAFÉ DU MIDI, ESTAMINET 'DE KOOPHANDEL', CAFÉ 'AU PROGRÈS',
HÔTEL NOUVEAU PASSAGE.

HÔTEL RESTAURANT LEICESTERSHIRE

1912, HÔTEL DE FRANCFORT

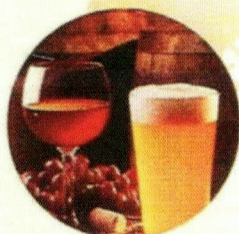
1967, HET SINT-PETRUS-EN-PAULUSPLEIN TUSSEN DE ZUIDSTRAAT EN DE DEKENIJSTRAAT

SHIP-HÔTEL
TOENMALIGE UITBATER: H. BREUER

CAFE Leopold

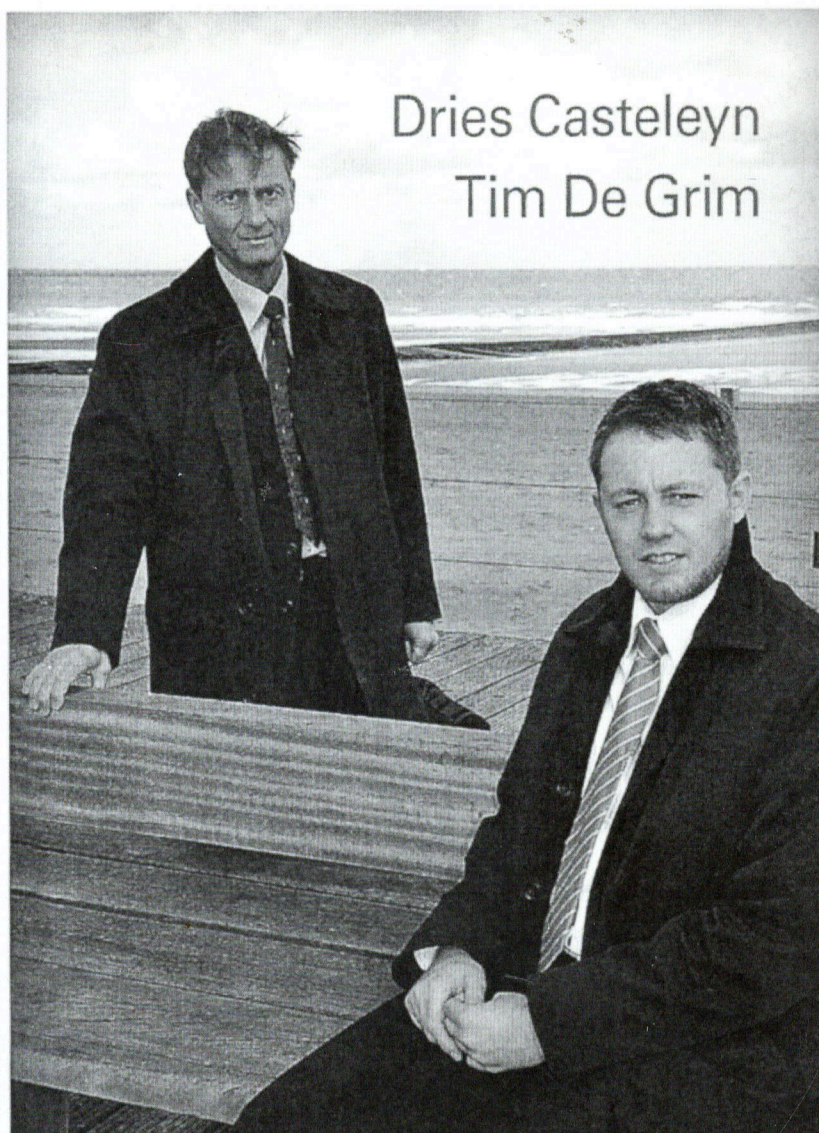
NIEUW - NOUVEAU - NEW

CAFÉ
OP DE ZEEDIJK

BAR
SUR LE FRONT DE MER

BAR
ON THE SEAFRONT

ALBERT 1 PROMENADE
8400 OOSTENDE
+32 (0)59 443 506

WINKEL

Torhoutsesteenweg 160 - 8400 OOSTENDE

FUNERARIUM

Torhoutsesteenweg 173 - 8400 OOSTENDE

T 059 44 80 84

www.uitvaart-oostende.be